

ภูมิอากาศจังหวัดพัทลุง

ขนาดและที่ตั้ง

พัทลุงเป็นจังหวัดอยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันออกของประเทศไทย ตั้งอยู่ประมาณที่ละติจูด 7.3° ถึง 7.9° เหนือ ลองจิจูด 99.8° ถึง 100.3° ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 3,424 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 840 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดสงขลาและสตูล
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ทะเลสาบสงขลา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดตรัง

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า ภูเขา และที่ราบสูง ซึ่งค่อย ๆ ลาดต่ำลงมาจากทิศตะวันออกจนถึงทะเลสาบสงขลา ทางทิศตะวันตกของจังหวัดมีเทือกเขาบรรทัดเป็นแนวพรมแดน

ลักษณะอากาศทั่วไป

จังหวัดพัทลุงอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิด คือ ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทยทำให้ภาคต่าง ๆ ทางตอนบนของประเทศตั้งแต่ภาคกลางขึ้นไปมีอากาศหนาว แต่ภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไปรวมถึงจังหวัดพัทลุงกลับมีฝนตกชุกเพราะลมมรสุมนี้พัดผ่านอ่าวไทย จึงพาเอาไอน้ำไปตกเป็นฝน อากาศจึงไม่หนาวเย็นดังเช่นภาคอื่น ๆ ที่อยู่ทางตอนบนของประเทศ แต่อาจมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราวลมมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทย แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกกั้นกระแสลมไว้ทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกและจังหวัดพัทลุงมีฝนน้อยกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลม

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดพัทลุง พิจารณาตามลักษณะอากาศของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 ฤดูกาล ดังนี้ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของลมมรสุม จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือเดือนเมษายน แต่จังหวัดพัทลุงอยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และเนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทย ทำให้มีฝนตกในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคมอีกด้วย

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน แต่เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลจึงได้รับอิทธิพลจากลมนี้เต็มที่ให้มีฝนตกชุก โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม

อุณหภูมิ

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้ทะเล ทำให้ฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนมากนัก ส่วนฤดูหนาวอากาศก็ไม่หนาวจัดโดยอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 28.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 32.1 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 24.1 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดคือเดือนเมษายน ซึ่งอุณหภูมิสูงที่สุดที่เคยตรวจวัดได้คือ 39.4 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 ส่วนอุณหภูมิต่ำที่สุดที่เคยตรวจวัดได้คือ 18.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2532

ฝน

พัทลุงจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนค่อนข้างดีของภาคใต้ ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนชุกมากกว่าฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เพราะอยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้ ไม่มีเทือกเขาสูงปิดกั้น จึงได้รับมรสุมเต็มที่ทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ฝนเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 2,071.8 มิลลิเมตร มีฝนตกหนักประมาณ 174 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนพฤศจิกายนมีฝนเฉลี่ยประมาณ 533.0 มิลลิเมตรและมีฝนตกประมาณ 23 วัน ปริมาณฝนสูงที่สุดที่เคยตรวจวัดได้ใน 24 ชั่วโมง 312.8 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่ผ่านบริเวณภาคใต้และทำความกระเทือนให้กับจังหวัดพัทลุง ส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชัน ซึ่งเกิดขึ้นบริเวณทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก ทำให้มีฝนตกหนักและมีลมกระโชกแรงเป็นครั้งคราว บางครั้งทำให้เกิดน้ำท่วมได้ กำลังแรงของลมจะทำอันตรายแก่อาคารบ้านเรือนและพืชผลการเกษตร

จากสถิติในคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2565 ปรากฏว่ามีพายุที่มีความรุนแรงระดับดีเปรสชันเคลื่อนจากอ่าวไทยและเคลื่อนผ่านจังหวัดพัทลุง จำนวน 7 ลูก ในเดือนตุลาคม 2 ลูก (2509, 2512) เดือนพฤศจิกายน 2 ลูก (2511, 2553) และ เดือนธันวาคม 3 ลูก (2507, 2517, 2536)

โดยพายุที่ไม่ได้เคลื่อนผ่านจังหวัดพัทลุงแต่มีความรุนแรงและทำความเสียหายให้แก่จังหวัดพัทลุงและภาคใต้เป็นบริเวณกว้างได้แก่พายุโซนร้อน “แฮเรียต” ซึ่งก่อตัวในทะเลจีนใต้ใกล้ปลายแหลมญวน เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2505 แล้วเคลื่อนเข้าสู่อ่าวไทยพร้อมกับทวีความรุนแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อนและได้เคลื่อนตัวสู่ประเทศไทยบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วเคลื่อนผ่านจังหวัดและสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ 25 – 26 ตุลาคม ลงสู่ทะเลอันดามัน พายุนี้ได้ทำความเสียหายเกือบทุกจังหวัดในภาคใต้ โดยมีผู้เสียชีวิตถึง 935 คน และบาดเจ็บ 445 คน ทรัพย์สินของทางราชการและราษฎรเสียหายคิดเป็นมูลค่าถึง 1,320 ล้านบาท นับเป็นความเสียหายจากภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงครั้งหนึ่งของประเทศไทย

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดพัทลุง

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ ได้มาจากผลการตรวจของสถานีตรวจอากาศพัทลุง ซึ่งทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ 8 เวลา คือเวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติต่อไป

สถานีตรวจอากาศพัทลุง ตั้งอยู่ในเขต อ.เมือง จ.พัทลุง 93000 (โทรศัพท์ 074 613405) หรือที่ละติจูด 07 องศา 35 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 100 องศา 10 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 2 เมตร

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา

กรมอุตุนิยมวิทยา

มกราคม 2566